

RAFORKUMÁLASTJÓRI

Vatnamælingar

Tillaga um skilgreiningu
"rennslisstaða" í fallvötnum Íslands

Tekin saman af
Jakob Björnssyni, verkfr.
í nóvember 1962

RAFORKUMALASTJÓRI

Vatnamælingar

Tillaga um skilgreiningu
"rennslisstaða" í fallvötnum Íslands

Tekin saman af
Jakob Björnssyni, verkfr.
í nóvember 1962

Inngangur

Hér fer á eftir skrá um staði þar sem búast má við að nauðsynlegt þyki að þekkja vatnsrennsli, vegna virkjunaráætlana. Slíka staði hef ég hér nefnt rennslisstaði, til aðgreiningar frá vatnshæðarmælistöðum, þar eð ekki er gerlegt að setja vatnshæðarmæla á alla rennslisstaði, bæði sökum kostnaðar, og vegna hins, að á mörgum þeirra væru mælarnir langtímum saman truflaðir af snjó og ís og kæmu þannig að takmörkuðum notum. Verður því að reikna rennslið á mörgum stöðum út frá niðurstöðum mælinga á vatnshæðarmælistöðum. Hvar setja beri mæla til þess að ákveða megi rennslið á rennslisstöðum er mælitæknilegt atriði sem vatnamælingar þurfa að leysa úr, og út í þá sálma skal ekki farið hér.

Það segir sig sjálf að hér getur ekki orðið um neina endanlega upptalningu að ræða, þótt reynt hafi verið að taka með alla þá staði sem líklegir þóttu. Eins eru staðirnir misjafnlega þýðingarmiklir. Engu að síður þarf að hafa svona skrá um rennslisstaði til hliðsjónar þegar ákveðið er hverja nýja vatnshæðarmæla þurfi að setja upp í framtíðinni. Ekki kemur annað til greina en að dreifa uppsetningu mælanna á nokkur ár. Þarf að haga þeirri dreifingu þannig, að fyrst séu settir þeir mælar, sem teljast mikilvægastir í hverjum landshluta, en mælistöðvanetið síðan þétt í framtíðinni. Það dugir ekki að setja fyrst alla mælana í einum landshluta, síðan alla í þeim næsta o. s. frv.

Núverandi vatnshæðarmælistaðir eru ekki taldir með í skrá þessari, því að á þeim stöðum þarf ekkert nýtt að gera. Hins vegar fylgir skrá um þá sem fylgiskjal. Margir af núverandi mælum munu vafalaust koma að gagni við ákvörðun rennslisins á þeim stöðum sem hér eru taldir.

Ég vildi leggja til frekari aðgerðum í máli þessu verði hagað í stórum dráttum þannig:

- 1) Meðfylgjandi tillaga verði athuguð af ráðunautum okkar um virkjunarundirbúning og síðan gerð endanleg skrá um rennslisstaði. Á grundvelli hennar geri vatnamælingar áætlun um hverjum nýjum vatnshæðarmælum þurfi að koma upp, og hvar þeir skuli staðsettir.

- 2) Í samráði við ráðunauta okkar um virkjunarundirbúning verði þessum nýju mælum raðað eftir mikilvægi, eftir því sem hægt er.
- 3) Síðan verði gerð tíma- og kostnaðaráætlun um uppsetningu mæla-anna þar sem miðað sé við að þeir verði allir komnir upp t. d. 1970. Við niðurröðun á ár sé tekið tillit til mikilvægis, skv. 2). Einnig þarf að gera kostnaðaráætlun um nauðsynlegar lagfæringar bílaslóða og annað þvíumlíkt, sem gera þarf til þess að unnt sé að starfrækja mælana.
- 4) Loks sé gerð kostnaðaráætlun um starfrækslu vatnamælinga eftir að allir mælarnir eru komnir upp.

Rennslisstaðir á Vesturlandi.

- V 1 Grímsá, Reyðarvatnsás
- V 2 " Jötnabrúarfoss
- V 3 Norlingafljót, neðan við Fljótsdrög
- V 4 " Bjarnafoss
- V 5 Ós Arnarvatns stóra
- V 6 Ós Gunnarssonavatns
- V 7 Lambá, ármót við Skammá
- V 8 Kjarrá, 4 km ofan við ármót Lambár
- V 9 " nokkru ofan við Norðtungusel
- V 10 Litla-Þverá, ós Þverárvatns
- V 11 Ós Krókavatna
- V 12 Norðurá, austan við Dalsmynni
- V 13 " Laxfoss
- V 14 Langá, ós Langavatns
- V 15 " neðan við ármót Gljúfurár
- V 16 Grjótá, ós Háleiksvatns
- V 17 " ós Grjótárvatns
- V 18 Hítará, ós Hítarvatns
- V 19 " Kattarfoss
- V 20 Höfðaá, ós Oddastaðavatns
- V 21 Haffjarðará, móts við Rauðamelskúlur

Rennslisstaðir á Vestfjörðum

- VF 1 Vattardalsá, í ca. 450 m hæð
 VF 2 Tröllá, í svipaðri hæð
 VF 3 Vatnsdalsá, í ca. 500 m hæð
 VF 4 Ós Öskjuvatns
 VF 5 Ós Stóra Eyjarvatns
 VF 6 Ós Langavatns
 VF 7 Hófsá í ca. 590 m hæð
 VF 8 Ós nafnlauss vatns efst á vatnasviði Hundsár, Skötufirði
 VF 9 Rjúkandi, Skötufirði, í ca. 500 m hæð
 VF 10 Hvalá, ós Vatnalautarvatns
 VF 11 Rjúkandi í ca. 360 m hæð
 VF 12 " í ca. 500 m hæð
 VF 13 Hvanndalsá, Ströndum, í ca. 360 m hæð
 VF 14 " " í ca. 500 m hæð
 VF 15 Eyvindarfjarðará, í ca. 300 m hæð
 VF 16 " í ca. 550 m hæð
 VF 17 Drangavíkurá, í ca. 300 m hæð
 VF 18 Tröllkonugil, í ca. 320 m hæð
 VF 19 Þverárdalsá, í ca. 400 m hæð
 VF 20 Hafnardalsá, í ca. 400 m hæð
 VF 21 Hvanndalsá, Langadalstr., í ca. 400 m hæð
 VF 22 Bæjardalsá, í ca. 400 m hæð
 VF 23 Miðdalsá, í ca. 400 m hæð
 VF 24 Högná í ca. 400 m hæð

Rennslisstaðir á vestanverðu Norðurlandi

- NV 1 Vesturá, Miðfirði, í nál. 300 m hæð
 NV 2 " " við Kollafoss
 NV 3 Núpsá, ofan við ármót Austurár
 NV 4 Austurá, Miðfirði, í ca. 420 m hæð
 NV 5 " " Kambsfoss
 NV 6 Fitjaá í nál. 400 m hæð
 NV 7 " í nánd við Neðri-Fitjar
 NV 8 " Kerafossar
 NV 9 Víðidalsá, í nál. 400 m hæð
 NV 10 " Kolugil
 NV 11 Hamarsá, Vatnsnesi, við Dalkot

- NV 12 Bergsá, ós Bergsvatns
 NV 13 Svínavatnslækur, ós Svínavatns
 NV 14 Gljúfurá, í nál. 200 m hæð
 NV 15 Seyðisá, ofan við ármót Blöndu
 NV 16 Blanda; Sandárhöfði
 NV 17 Vatnsdalsá, Stóri-Krókur
 NV 18 Ós Friðmundarvatns
 NV 19 Ós Gilsvatns
 NV 20 Fossá, nál. býlinu Fossum
 NV 21 Svartá, Hún., neðan við ármót eystri og vestri Bugakvíslar
 NV 22 Svartá, Hún., austan við Háutungur
 NV 23 Fossá, Skagastr. ós Langavatns
 NV 24 Ós Ölvesvatns (austur af Langavatni)
 NV 25 Haugakvísl við Hraungarða
 NV 26 Vestari Jökulsá, Skag. hjá Skiptabakka
 NV 27 " " " neðan við ármót Kvikindislækjar
 NV 28 Vestari Jökulsá, Skag. við Bakkakot
 NV 29 Mælifellsá; Selflói
 NV 30 Fossá, austan við Sátu
 NV 31 Bleikálukvísl, við Bleikáluháls
 NV 32 Runukvísl, við Reiðhól
 NV 33 Eystri-Jökulsá, Skag., norður af Illvirðahnjúkum
 NV 34 " " við Stórahvamm
 NV 35 " " við Merkgil
 NV 36 Rennslið til Urðarvatna

Rennsliðstaðir á Norðurlandi eystra

- NE 1 Eyjafjarðará, hjá Leyningi
 NE 2 Núpá, Eyjaf., hjá Draflastöðum
 NE 3 Öxnadalsá, hjá Hálsi
 NE 4 Ós Hraunsvatns í Öxnadal
 NE 5 Fnjóská; við Fnjóskárbrú
 NE 6 " hjá Dalismynni
 NE 7 Skjálfandafliót, norður af Tindafelli
 NE 8 " við Stórufllæðu
 NE 9 " móts við Íshólsvatn

- NE 10 Skjálfandafliót Ullarfoss-Barnafoss
- NE 11 Jökulfall; ármót við Skjálfandafliót
- NE 12 Sandmúladalsá, í ca. 600 m hæð
- NE 13 Sandá, í ca. 600 m hæð
- NE 14 Hrauná, í ca. 700 m hæð
- NE 15 Öxnadalsá, í ca. 700 m hæð
- NE 16 Kiðagil, í ca. 680 m hæð norður af Fljótsöldu
- NE 17 Mjóadalsá, hjá Mjóadal
- NE 18 Ós Kálfborgarvatns
- NE 19 Kráká, hjá Baldursheimum
- NE 20 Kringlugerðisá, neðan við Þverárgil
- NE 21 Eyvindarlækur, nál. ármótum við Laxá
- NE 22 Laxá, S. Þing; Núpafoss
- NE 23 Mýrarkvísl, við brúna
- NE 24 Jökulsá á Fjöllum við Upptyppinga
- NE 25 " " " neðan við ármót Skarðsár
- NE 26 Kreppa, móts við Upptyppinga

Rennslisstaðir á Norðausturlandi

- NA 1 Hofsa, Vopnaf., í ca. 440 m hæð
- NA 2 Tunguá, Vopnaf. í ca. 500 m hæð
- NA 3 Selá, Vopnaf., í ca. 460 m hæð
- NA 4 " " í ca. 300 m hæð (neðan ármóta við Mælifellsá)
- NA 5 Ós Þuríðarvatns
- NA 6 Miðfjarðará, í rúml. 500 m hæð
- NA 7 " í ca. 420 m hæð
- NA 8 " neðan við ármót Stóralækjar í ca. 120 m hæð
- NA 9 Ós Eyjavatns
- NA 10 Hafralónsá, neðan við ós Hafralóns
- NA 11 " Stórifoss
- NA 12 " Hvammsgljúfur
- NA 13 Grímúlfisá, móts við Stóraós
- NA 14 Kverká, móts við Hólmavatn
- NA 15 Hólkná, Þistilf., austan Balafells
- NA 16 Sandá, Þistilf., vestan Balafells
- NA 17 Svalbarðsá, Þistilf., norðan Langaóss
- NA 18 Ós Stóra-Viðarvatns
- NA 19 Ós Þernuvatns

Rennsliisstaðir á Austurlandi

- A 1 Jökulsá á Brú; Hafrahvammsgljúfur
A 2 " " " við Brú
A 3 " " " ofan við ármót Gilsár
A 4 " " " við Hrólfsstaði
A 5 Reykjará, suður af Múla
A 6 Háumýrakvísl, norðvestur af Hvannstöðsfjöllum
A 7 Þverá, ós Þverárvatns
A 8 Ós Gripdeildar
A 9 Hrafnkelsá, við ármót Jöklu
A 10 Hólkná, austur af Skálafelli
A 11 Eyvindará, austan Eyvindarfjalla
A 12 Ós Gilsárvatna
A 13 Svelgsá, Jökuldal, ós Langavatns
A 14 Afrennsli Smjörvatns
A 15 Afrennsli vatna norður af Grjótbungu í ca. 820 m hæð
A 16 Rangá, ós Sandvatns
A 17 " við Valabjörg
A 18 Ós Hengifossvatns
A 19 Gilsá í Jökuldal, í ca. 550 m hæð
A 20 Jökulsá á Fljótsdal; Eyjabakkafoss
A 21 Kelduá, neðan við ármót við Grjótá
A 22 Ós Sauðavatns
A 23 Fóssá; ós Fossárvatna
A 24 Ós Líkárvatns
A 25 Fossá, Fossárdal, við Miðaftanshnjúk
A 26 " " ca. 1 km frá sjó
A 27 Ós Ódáðavatna
A 28 Norðurdalsá, Breiðdal, við Dísarstaðasel
A 29 Þvergil, Hamarsdal, Hamarsf., í ca. 800 m hæð
A 30 Geithellnaá, í ca. 800 m hæð
A 31 " Kambssel
A 32 Hofsa, Álftafirði, í ca. 700 m hæð
A 33 " " við Stórafoss
A 34 Afrennsli vatna suðaustan við Sauðahnjúk, í ca. 860 m hæð
A 35 Vesturdalsá, ós Fremstavatns
A 36 Víðidalsþverá, í ca. 680 m hæð
A 37 Múlaþverá, ós Kollumúlavatns
A 38 Jökulsá í Lóni, neðan við Kambagil

Remnslisstaðir á austanverðu Suðurlandi

- AS 1 Núpsá, Hvassvellir
- AS 2 Hvítá, Fljótshverfi, í ca. 720 m hæð
- AS 3 Ós Hvítárvatns
- AS 4 Djúpa við Fossahraun, í ca. 500 m hæð
- AS 5 " í ca. 100 m hæð
- AS 6 Lambá, neðan við mynni Kaldadalsár
- AS 7 Hverfisfljót, í ca. 560 m hæð
- AS 8 " í ca. 400 m hæð
- AS 9 Hellisá, í ca. 400 m hæð
- AS 10 Fjarðará, í ca. 220 m hæð
- AS 11 Stjórn, í ca. 200 m hæð
- AS 12 Geirlandsá, Fagrifoss
- AS 13 Skaftá, móts við Uxatinda
- AS 14 " ármót við Syðri-Ófæru
- AS 15 Norðari-Ófæra, hjá Ljónstindi
- AS 16 " " neðan við mynni Ströngukvíslar
- AS 17 Ós Hólmsárlóns
- AS 18 Syðri-Ófæra, mynni Ófærudals
- AS 19 " " norðan Álftavatns
- AS 20 Brennivínskvísl, sunnan Svartafells
- AS 21 Hólmsá, móts við Tjaldgilsháls
- AS 22 " móts við Einhyrning
- AS 23 " móts við Átlaey
- AS 24 Tungufljót í Fosstungum
- AS 25 " við Snæbýli
- AS 26 Kerlingardalsá, 1 - 2 km norðan við brúna
- AS 27 Ós Heiðarvatns
- AS 28 Kaldaklifsá, gilkaftur
- AS 29 Hafursá, neðan Austurgils
- AS 30 Markarfljót, vestur af Stórkonufelli
- AS 31 " í 500 m hæð, vestur af Stóra-Grænafeili
- AS 32 " í 750 m hæð, norður af Laufafelli
- AS 33 Neðri-Emstruá, ármót við Markarfljót
- AS 34 Bláfjallakvísl, austur af Stóru-Súlu
- AS 35 Vestari-Botnsá, Fljótshlíð, austur af Botnöxl
- AS 36 Valá, norðan Valafells

Rennslisstaðir á Þjórsá-Hvítársvæðinu

- PH 1 Útfall Langasjávar (talið hér með Þjórsársv.)
- PH 2 Tungnaá, við Faxafit
- PH 3 Jökulgilskvísl, ármót v. Tungnaá
- PH 4 Kaldakvísl, við Syðri-Hágöngu
- PH 5 " í ca. 640 m hæð
- PH 6 Þjórsá, Sóleyjarhöfði
- PH 7 " Dynkur
- PH 8 " neðan við Hagaey
- PH 9 " ofan við Búðafoss
- PH 10 Dalsá, neðan við ármót Fellakvíslar
- PH 11 Stóra-Laxá, í ca. 500 m hæð
- PH 12 " neðan við Geldingatanga
- PH 13 " við Laxárdal
- PH 14 " við Hólahnjúk
- PH 15 Ós Hagavatns
- PH 16 Árbrandsá, ós Sandvatns
- PH 17 Sandá, ós Sandvatns
- PH 18 Tungufljót, Nátthagi
- PH 19 Jökulfallið, við brúna að Árskarði
- PH 20 Blákvísl, í ca. 680 m hæð
- PH 21 Svartá í ca. 520 m hæð
- PH 22 Fúlakvísl, í ca. 500 m hæð

Þetta eru samtals 222 rennslisstaðir

Fylgiskjal.Skrá um vatnshæðarmæla í rekstrihinn 1. sept. 1962.Mælir nr.Vatnsfall og staðurVesturland:

84	Kleifarvatn
1	Elliðaár, rafstöðin
81	Úlfarsá
14	Botnsá, Hvalfirði, Stóribotn
44	" " Hvalvatnsás
29	Andakílsá, virkjunin
66	Hvítá, Borgarfirði, Kljáfoss
16	Straumfjarðará; neðan Baulárvallavatns
13	Fossá, Ólafsvík; Rjúkandi
12	Haukadalsá, neðan Haukadalsvatns

Vestfirðir:

86	Múlaá, Geiradalshr., hjá Garpsdal
104	Dynjandi; Eyjarvatn
19	" Fjallfoss
18	Mjólká; rafstöðin
11	Fossá, Hólshreppi; Reiðhjalli
113	Mýrará, Snæfjallaströnd
53	Þverá, Steingrímsfirði, rafstöðin

Vestanvert Norðurland:

36	Efri-Laxá, Ásum Tindabré
45	Vatnsdalsá, Forsæludalur
54	Blanda; Guðlaugsstaðir
76	Laxá, Skagaströnd, neðan við brúna
10	Svartá, Skag., Reykjafoss
51	Hjaltadalsá; brúin
52	Kolbeinsdalsá, 100 m ofan við brú
8	Fljótaá, Skeiðsfossvirkjun
77	Héraðsvötn, Skag.; Grundarstokkur

Mælir nr.   Vatnsfall og staðurNorðurland eystra:

50	Skjálfafljót, Goðafoss
32	Laxá, S. Þing., rafstöðvarnar
15	Mývatn, Grímsstaðir
105	Laxá, S. Þing., Arnarvatn
40	Mývatn, Haganes
116	Svartá, Bárðardal, Ullarfoss
20	Jökulsá á Fjöllum, Ferjubakki
21	Vaðkotsá, Axarfirði, Ferjubakki
22	Smjörhólsá, Axarfirði; Smjörhóll
102	Jökulsá á Fjöllum; Grímsstaðir

Norðausturland:

48	Selá, Vopnafirði, Hróaldsstaðir
49	Hvammsá, Vopnaf., Hvammsgerði
26	Sandá, Þistilfirði; Flaga
115	Þurrðará, Vopnafirði

Austurland:

17	Lagarfljót; Lagarfoss
7	Lagarfljót; Lagarfjótisbrú
110	Jökulsá á Brú; Hjarðarhagi
109	Jökulsá á Fljótsdal; Hóll
106	Grímsá, Skriðdal
23	Eyvindará; Fljótsdalshéraði
39	Fjarðará; Heiðarvatn
83	" Neðri-Stafur
4	" Fjarðarsel
93	Gilsá; ármót við Grímsá
25	Breiðdalsá; Beljandi
74	Laxá í Nesjum, Hornafirði; brúin

Öræfi:

75	Kolgrima, Suðursveit
85	Smyrlabjargaá, Borgarhafnarheiði
82	Jökulsá á Breiðamerkursandi (athugun við og við)
88	Skeiðará (athugun við og við)

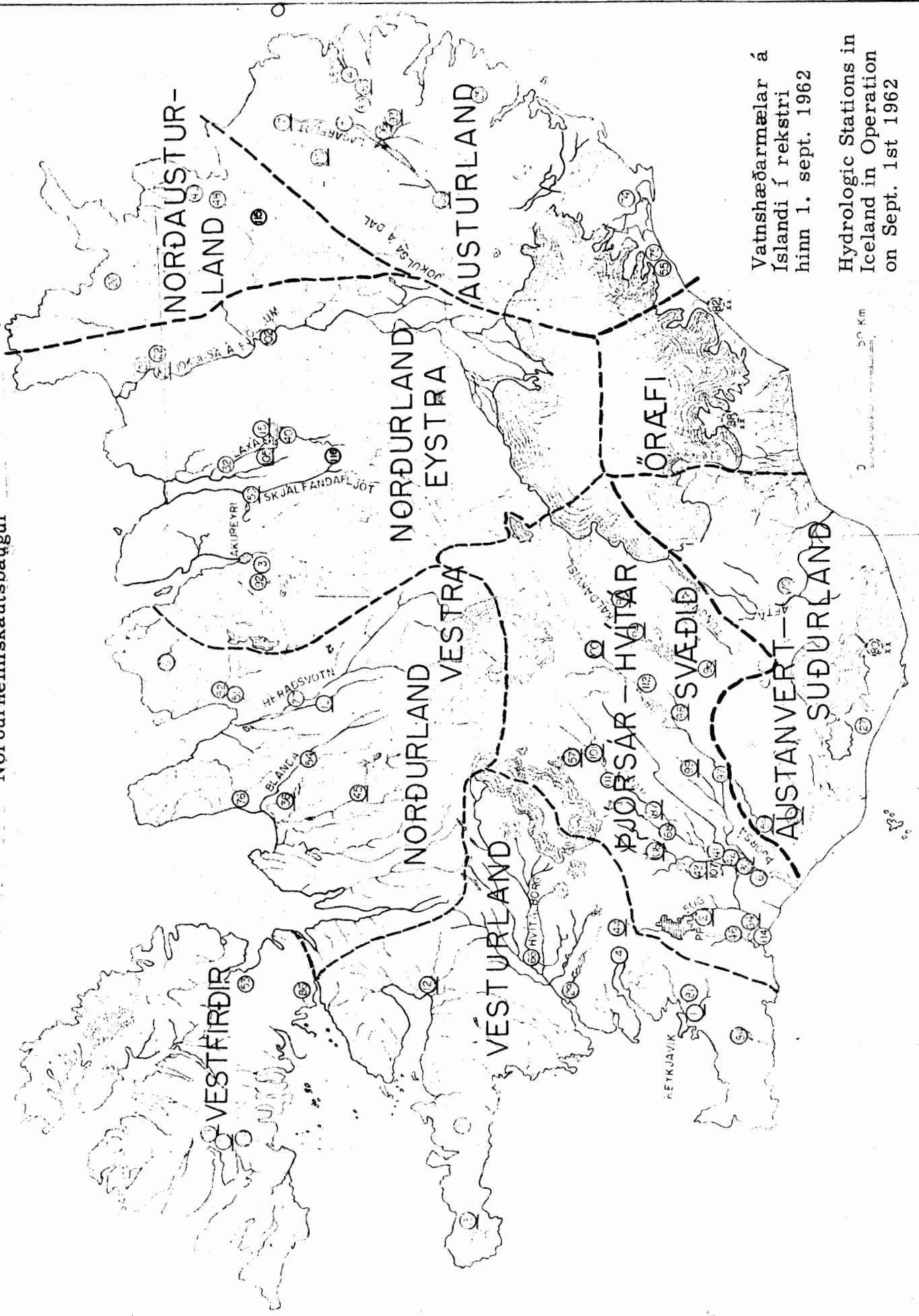
Austanvert Suðurland:

70	Skaftá; Skaftárdalur
89	Vötn á Mýrdalssandi (ath. við og við)
27	Skógá; Skógafoss
60	Eystri-Rangá; Tungufoss
59	Ytri-Rangá; Árbæjarfoss

Mælir nr.   Vatnsfall og staður

Þjórsár- og Hvítársvæðið:

96	Tungnaá; Vatnaöldur
95	Kaldakvísl; Sauðafell
94	Þórisós; vað
100	Þjórsá; Norðlingaalda
98	Tungnaá; Hald
97	Þjórsá; Tröllkonuhlaup
99	Fossá; Þjórsárdal; Háifoss
30	Þjórsá; Urriðafoss
57	Hvítá; Hvítárvatn
101	" Ábóti
111	" Fremstaver
87	" Gullfoss
68	Tungufljót; Faxi
41	Hvítá; Iða
43	Brúará; Dynjandi
108	" Efstidalur
2	Sog við Ljósafoss
64	Ölfusá; Selfoss
46	Varmá; Hveragerði
114	Ölfusá; Öseyri

Vatnhæðarmælar á
Íslandi í rekstri
hinn 1. sept. 1962

Hydrologic Stations in
Iceland in Operation
on Sept. 1st 1962